

7 OM EN SØNDAG

Er det sjovt at være højestere dommer?

At blive højestere dommer er som at blive genfødt. Fra at have været Kong Gulerod forvandles man til yngste mand på holdet.

Er det sjovt at være højestere dommer? Det spørgsmål var der mange, der stillede mig for godt fem år siden, da jeg skiftede fra at være professor ved landets bedste universitet til at være yngste dommer i Højesteret. Jeg blev stillet samme spørgsmål i mandags, da Højesteret fejrede sit 350-års-jubilæum, med stor højtidelighed og festtaler med Dronning Margrethe i spidsen.

For fem år siden var mit svar: »Det ved jeg ikke rigtig.« For det var sandheden, og at holde sig til sandheden har bl.a. den fordel, at man så kan huske, hvad man har sagt.

At blive højestere dommer er som at blive genfødt – om end i en noget sen alder. For man skal være omkring 50 år for at blive udnævnt.

De fleste kommer fra en stilling som f.eks. advokat, professor eller topembedsmand, og man bliver så pludselig yngste mand på holdet. Før udnævnelsen har de fleste været specialister og måske også lidt Kong Gulerod på deres område. Sagerne i Højesteret fordeles imidlertid helt uafhængig af, hvilket speciale hver enkelt dommer måtte have beskæftiget sig med før udnævnelsen.

Alle forventes at have – eller i hvert fald at få – forstand på alt. Og det får man så. Med knofedt og hårdt arbejde.

Den manglende specialisering sikrer en alsidig behandling af sagerne, og den sikrer mod juristeri og spidsfindigheder, så dommene bliver baseret på jordbunden jura og sund fornuft.

Den daglige arbejdsform i Højesteret er sådan, at når advokaterne er færdige med at argumentere for deres sag og har forladt retssalen, så låses dørene til retssalen udefra, og den anciennitetsmæssigt yngste dommer rejser sig straks og indleder sin votering. Dvs. sin redegørelse for sagen, de forskellige argumenter der kan gøres gældende og det resultat, han eller hun mener, at retten bør nå til. Man indleder med resultatet: Dvs. f.eks.

at Jensen skal idømmes otte års fængsel, eller at Pedersen skal betale en mio. kr. til Hansen, eller at skattevæsenet skal have medhold over for revisor Jakobsen, der har været lidt for kreativ. Derefter kommer argumenterne.

Når den yngste dommer er færdig med sin votering, rejser den næst yngste sig og redegør på tilsvarende måde for sin opfattelse. Dernæst følger den tredje yngste og så fremdeles.

Sådan har det været i 234 år siden den 7. maj 1677. Det er nemlig en rigtig god og effektiv måde at behandle sagerne på. I Højesteret er man omstillingsparat, men når noget fungerer godt, nøjes man med at holde sig parat. De fire dommere, der anciennitetsmæssigt er yngst, har alle den opgave at være førstvoterende. Da Højesteret arbejder i to afdelinger, er der to førstvoterende i hver afdeling. De deler så sagerne imellem sig.

Der er flere grunde til, at denne gamle ordning er rigtig god. For det første fordi den indebærer en særdeles grundig optræning af de yngste dommere.

Man har i hver eneste sag ansvaret for at komme helt til bunds i ethvert spørgsmål

i sagen og for derefter at præsentere sine synspunkter på en sammenhængende måde for kollegerne. For det andet er det en rigtig god ordning, fordi den sikrer, at den yngste dommer ikke blot lægger sig i slipstrømmen af, hvad de ældre og mere erfarne kolleger mener. Det er nemlig umuligt, for den yngste ved ikke på forhånd, hvor strømmen løber.

Man lærer på den måde at være karl for sin hat.

Hertil kommer for det tredje, at ordningen giver de bedste muligheder for, at nye synspunkter fra de yngste kan trænge igennem. For den, der har ordet først, har jo fat i den lange ende.

I begyndelsen er det et stort pres. Og mange nyudnævnte dommere har vist ind imellem spurgt sig selv, hvorfor i alverden, de har valgt at blive højestere dommere og ikke blot er fortsat i den stilling de havde, hvor de som regel trods alt var lidt ved musikken.

Men efter et par år i skærsilden venner man sig til varmen. Man kommer i form. Det er som at blive udtaget til landsholdet. Man kom-

I dag af
Jens Peter
Christensen

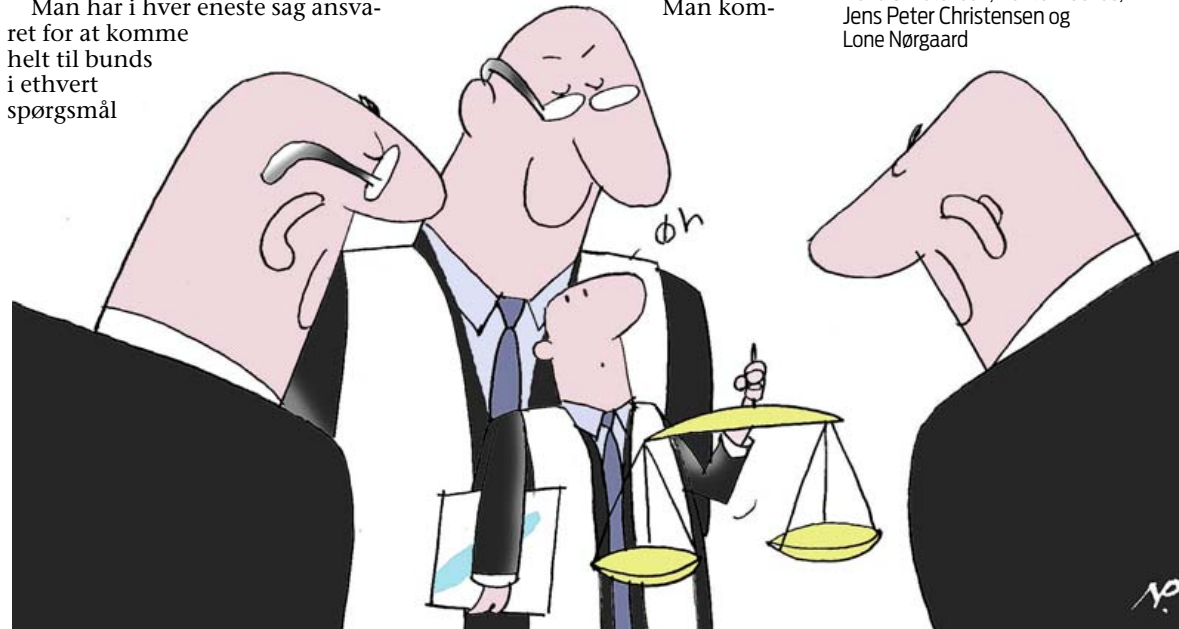
Jens Peter Christensen har siden 1. feb. 2006 været højestere dommer. Forinden var han professor i stats- og forvaltningsret ved Aarhus Universitet. Forud herfor var han ansat i centraladministrationen.

Han var formand for det såkaldte "Spindoktorudvalg", der i 2004 afgav betænkningen om embedsmænds rådgivning og bistand til regeringens og dens ministre (bet. 1443/2004).

Han har endvidere været formand for forskellige lovforberedende udvalg.

Han er uddannet som cand.scient. pol. (1982), lic.jur. (1990), cand.jur. (1992) og dr.jur. (1997). Men man kan godt forstå, hvad han siger...

7 om en søndag bliver skrevet på skift af: Claus Bryld, Emilia van Hauen, Jens-Peter Bonde, Elisabeth Dons Christensen, Bente Troense, Jens Peter Christensen og Lone Nørgaard

STIKPILLEN

Den iranske matematiklærer

God søndag og velkommen til "Stikpillen." Mit navn er Farshad Kholghi, og jeg er avisens undersøgende reporter.

Jeg var i gang med at skrive en reportage om det iranske regimes stormoské på Vibevej. Venstrefløjen i Københavns Borgerrepræsentation knoklede ihærdigt for at godkende projektet. De andre partier gemte sig bag tekniske termer, som fritog dem fra at skulle tage et tydeligt standpunkt. Kun Dansk Folkeparti – oplyst af eksiliranernes informationer – kæmpede imod stormoskéen.

Imens jeg var i gang med at skrive reportagen, blussede oprøret op i Iran. Folket gik ud i gaderne og råbte: »Ned med diktatoren og ned med det islamiske regime!« Men det syntes ikke at påvirke venstrefløjen, som nu også inkluderer det

i fordums dage borgerlige parti, Det Radikale Venstre. Det var endda kommet med et forslag om et "imamråd", som skulle hjælpe med at undervise efterkommere af indvandrere i demokratiske værdier som ligestilling, kritisk tankegang og ytringsfrihed.

Det var underligt – ikke bare for mig – men også for alle de eksiliranere, der demonstrerede imod både moskeen og regimet i Iran – at forstå, hvorfor de såkaldt "rummelige" folk, der var velsignede med "de rigtige meninger", ikke kunne se klart.

»Det må være fordi, de har røget så meget hash, at deres hjerner er ætset helt væk,« hviskede en iransk kvinde til mig.

»Folket i Iran kæmper for at komme af med moskeer og sharia,

mens de venstreorienterede kæmper for at trække hele skidtet ned over hovedet på danskerne,« bemærkede en anden iraner.

Jeg var meget nysgerrig efter at finde ud af, hvad demonstrationerne i Mellemøsten ville føre med sig.

Min hemmelige kilde "Deep Throat" sendte mig en sms med beskeden om, at en vigtig person ville mødes med mig. Vedkommendes navn var Nostradamus.

»Dejligt at se dig igen. Længe siden,« sagde han til mig og holdt mig tæt ind til sig. Jeg undrede mig og tænkte, at han nok var ved at blive senil, for jeg havde jo aldrig mødt ham.

Kan du forudse, hvordan udviklingen i Mellemøsten kommer til at se ud? spurgte jeg.

»Tja, hvis det absolut lige skal

FARSHAD KHOLGHI

være dét, du vil snakke om efter så mange år, så lad gå da,« sagde han skuffet og fortsatte: »De arabiske lande vil i nær fremtid falde i islamisternes hænder. Flertallet i de arabiske lande er efter mange års mangel på oplysning endt som dybt religiøse. De tror, at islam er nøglen til Paradiset. Men Iran er noget ganske andet. Iran er igennem de sidste 30 år blevet regeret af et islamisk regime. Manglen på frihed og tilstedeværelsen af sharia har gjort det klart for befolkning-

mer på hold med de bedste, man strammer sig an, og man ender med selv at blive temmelig meget bedre, end man var.

Og hver sag bærer sit eget drama med sig. Man får som dommer indblik i alle mulige livsforhold, og virkeligheden overgår som regel fantasien.

Samtidig kommer man rundt i alle dele af juraen. På en måde kan man sige, at Højesteret er mere universitet end universitetet.

Alle sider af juraen bliver diskuteret, og der er ikke nogen, der bliver fornærmede over, at andre mener noget andet, end de selv gør. Holberg skrev for mere end 250 år siden om, at det var skrækeligt med datidens lærde professorer, for de »bar så megen avind mod hverandre, og den ene kunne ikke tåle, at den anden også var lærd.«

Sådan er det ikke i Højesteret. Det anses ikke for en personlig fornærmelse, at andre mener noget andet end en selv. Tværtimod, for det handler om at få alle synspunkter frem, så retten når frem til det rigtige resultat.

Og i modsætning til mange andre arbejdspladser er der ikke nogen mulighed for at kæmpe sig frem på andres bekostning. Man kan ikke avancere.

Man kan ikke blive mere, end man er. Det eneste, man kan blive, er præsident, men det kræver, at kollegerne vælger en. Hver eneste dag arbejder man sammen på kryds og tværs og er fælles om sagerne.

Det er godt for dommerne, at arbejdsklimaet er så godt, som det er. Men det er også godt for omverdenen.

For det gode klima sikrer, at det, som det hele drejer sig om – nemlig dommene – bliver så gode som muligt.

Så da jeg i mandags ved 350-års-jubilæet blev spurgt: Er det sjovt at være højestere dommer? Var jeg ikke i tvivl om svaret: Ja, det er sjovt. Eller som rettens præsident har for vane at sige:

»Rigtig sjovt.«

gen, at hverken sharia eller islam er svaret på deres problemer. Hvis, og kun, hvis iranerne formår at vælte hele det islamiske styre og fjerne dets tankegang, vil resultatet på lang sigt blive anderledes og meget bedre end i de arabiske lande. Det ser dog sort ud for Europa. Takket være de nyttige idioter i Vesten kan vi om ca. 40 år komme til at opleve flygtningestrømme fra et moskéfyldt Danmark til det frit Iran,« sagde han.

Fascinerende, Hr. Nostradamus, sagde jeg.

»Jeg hedder ikke Nostradamus.«
Hvad hedder du så?

»Jeg hedder Nusrat Amuz. Jeg er din matematiklærer fra første klasse i Iran. Husker du mig ikke?«

Jamen, hvordan kunne du så forudse alt det?

»Det er meget enkelt. Man skal jo bare kunne lægge to og to sammen.«